

Handläggare
Christian Ringsten
Telefon: 08-50803383**Till**
Järva stadsdelsnämnd

En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, KS 2025/380

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen mottagit remiss gällande betänkandet *En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)*.

Utredningen föreslår förändringar i examensordningen för socionomexamen, med syfte att stärka utbildningen och säkerställa likvärdighet och kvalitet i socionomutbildningarna vid landets olika lärosäten. Förslagen omfattar bland annat en tydligare inriktning mot aktuella samhällsutmaningar, juridisk kompetens samt stärkt verksamhetsförlagd utbildning.

Förvaltningen ställer sig positiv till utredningens ambition att stärka socionomutbildningen så att den möter dagens komplexa samhällsutmaningar. Vidare så vill förvaltningen lyfta vikten av att balans upprätthålls mellan teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter och stödjer därför särskilt förslaget om kvalitetssäkrad verksamhetsförlagd utbildning.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet *En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)*. Yttrande begärs av Bromma, Skarpnäck och Järva stadsdelsnämnder, Stadsledningskontoret, Socialnämnden samt Äldrenämnden senast den 29 april 2025. Betänkandet i sin helhet kan läsas [En socionomutbildning i tiden](#).

Regeringen beslutade den 17 augusti 2023 att tillsätta en särskild utredare för att genomföra en översyn av socionomexamen med

syfte att motverka ungdomskriminalitet. Uppdraget utvidgades den 21 mars 2024 för att även överväga om examensmålen behöver anpassas efter dagens samhällsutmaningar och kompetensbehov.

Utredningen föreslår ett antal förändringar i socionomutbildningens examensordning i syfte att bättre anpassa utbildningen till dagens samhällsutmaningar och kompetensbehov. Vidare så ska förslagen säkerställa likvärdighet och kvalitet i socionomutbildningarna vid landets olika lärosäten. Förslagen inkluderar att utbildningen ska innehålla särskilda moment som fokuserar på aktuella samhällsproblem såsom social utsatthet, ungdomskriminalitet, mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld, systemhotande brottslighet samt välfärdsbrott.

Vidare föreslår utredningen att utbildningen i juridik utökas till minst 30 högskolepoäng, med syftet att ge blivande socionomer en mer ingående och likvärdig juridisk kompetens.

För att ytterligare stärka studenternas praktiska färdigheter och erfarenheter föreslås även att den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) ska omfatta minst 30 högskolepoäng. Förslaget inkluderar också en nationellt samordnad struktur för VFU, vilket syftar till att säkerställa en jämn tillgång till relevanta och kvalitativa praktikplatser.

Utredningen betonar att socionomutbildningens roll som generalistutbildning bör stärkas samtidigt som möjligheterna till specialisering, särskilt på avancerad nivå gällande ungdomskriminalitet och andra samhällsutmaningar, bör utökas. Även funktionshinderperspektiv och äldreperspektiv bör ges en tydligare plats i utbildningen genom att dessa perspektiv integreras mer i kursplaner och undervisning.

Utredningen föreslår även att utbildningen ska innehålla särskilda moment som fokuserar på hot och våld, systemhotande brottslighet och påverkansförsök. Detta innefattar att utbildningen inkluderar teoretiska och praktiska inslag som behandlar riskbedömning, konflikthantering, juridiska aspekter och samverkan med andra yrkesgrupper och myndigheter.

Utredningen föreslår dessutom att utbildningen ska utveckla studenternas kompetens i att samverka med andra yrkesgrupper och samhällsaktörer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till hur utredningen förslag gällande att stärka socionomutbildningen så att den möter dagens komplexa samhällsutmaningar samt likställighet bland lärosätena. En tydligare betoning på juridisk kompetens och praktisknära utbildning anses avgörande för att socionomer ska kunna agera utifrån enskilda individers behov och rättssäkert i sin yrkesutövning.

Förvaltningen vill dock lyfta vikten av att säkerställa att de skärpta kraven i examensordningen inte leder till att utbildningen enbart får en teoretisk inriktning. Praktiska färdigheter är avgörande för socionomers förmåga att hantera komplexa situationer i det vardagliga arbetet. Förvaltningen vill därför särskilt lyfta förslaget om en utökad och kvalitetssäkrad verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Det bör dessutom övervägas om den verksamhetsförlagda delen kan delas upp så att studenterna får möjlighet till placering inom flera olika verksamhetsområden under sin utbildning. Detta för att få en helhetsbild av socialtjänsten och hur arbetet med fokus på tidiga lösningar, tillgänglighet, teambaserat arbetssätt och individens behov i centrum konkretiserats i praktiken.

Förvaltningen välkomnar att utredningen synliggör den ökade systemhotande brottslighet och välfärdsbrott där förvaltningen anser att det är viktigt att blivande socionomer får en ökad förståelse för detta samt verktyg för att identifiera och motverka dem. Detta är särskilt viktigt i början av yrkeslivet.

Förvaltningen instämmer i att socionomutbildningen bör stärka sin roll som en generalistutbildning, detta då nya socialtjänstlagen kommer ställa krav på medarbetare att ha kunskap inom flertalet verksamhetsområden. Vidare så kommer det att ställa krav på kompetens i att samverka med olika aktörer, såsom regionen, skolan, polisen och civilsamhällets organisationer där förvaltningen anser att detta bör göras genom både teoretiska och praktiska moment.

Förvaltningen delar utredningens förslag om att stärka äldre- och funktionshinderperspektivet i utbildningen. Detta utifrån att en växande andel äldre i befolkningen som kommer kräva fler anställda inom äldreomsorgen. Vidare finns ett behov av kompetens för att möta den ökande andelen personer med funktionshinder med behov av stöd från flera verksamheter.

I förslaget till förändring i examensordningen lyfts att studenter ska *visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt*. Det nämns dock inte uttryckligen i hur detta ska genomföras.

Förvaltningen vill därmed lyfta behovet av att blivande socionomer får likställd utbildning i samtalsmetodik, föredragningsvis i Motiverande samtal (MI), för att bättre vara förberedda för att kunna arbeta med motivation och förändring hos den enskilde.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Susanna Juvas Hagbjörk
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev från Kommunstyrelsen, KS 2025/380
2. Betänkandet *En socionomutbildning i tiden* (SOU 2025:27).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-04-11
Susanna Juvas Hagbjörk, Avdelningschef	2025-04-11